

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Kommunestyret	

FORSKRIFT FOR FOLKEVALGTES ARBEIDSVILKÅR OG GODTGJØRING I ØRLAND KOMMUNE

Kommunedirektørens innstilling

Sakens bakgrunn og innhold

Kommuneloven fastslår at folkevalgtes rett til dekning av utgifter og økonomisk tap (§ 8-3), arbeidsgodtgjøring (§ 8-4), ettergodtgjøring (§ 8-6) og permisjoner (§ 8-10) skal nedfelles i lokal forskrift.

Hittil har dette vært regulert av Reglement Godtgjøring for folkevalgte i Ørland kommune. Utkast til forskrift tar utgangspunkt i kommuneloven, gjeldende reglement for godtgjøring folkevalgte vedtatt av kommunestyret 24.10.19 i sak 19/14 og kommunestyrets stadfesting av tidligere vedtak om politisk godtgjøring i møte 27.02.20 i sak 20/34.

Kommunestyret i Ørland vedtok i møte 30.01.20 i sak 20/17 å oppnevne et arbeidsutvalg for utforming av ny forskrift om godtgjøring, bestående av 1 representant med vara fra hvert av partiene som er representert i kommunestyret. Arbeidsutvalget fikk i oppdrag å utarbeide høringsforslaget til forskrift om møtegodtgjøring og legge forskriftsutkastet ut på offentlig høring.

Følgende mandat ble gitt Arbeidsutvalget i vedtakets punkt 1:

«Kommunestyret oppnevner et arbeidsutvalg bestående av 1 representant med vara fra hvert av partiene som er representert i kommunestyret. Arbeidsutvalget skal utarbeide forslag til stillingsandeler til politisk ledelse og godtgjøring for dette, samt møtegodtgjøring for politiske utvalg. Forslaget skal ta utgangspunkt i 100 % stillingsandel til ordfører og 50 % stillingsandel til varaordførere. Disse skal godtgjøres i 80 % av stortingsrepresentants godtgjøring. Arbeidsutvalget skal legge frem sitt forslag til behandling i kommunestyrets møte den 13. februar 2020.»

Arbeidsutvalget har gjennomført 3 arbeidsmøter og utarbeidet forslag til forskrift for folkevalgtes arbeidsvilkår og godtgjøring i Ørland.

Forslaget ble sendt ut på høring til kommunens politiske partier som er representert i kommunestyret ved gruppelederne, og ble lagt ut på offentlig høring på kommunens hjemmesider og sosiale medier. Høringsfristen var satt til 14. april 2020.

Det er kommet inn i alt seks høringsinnspill innenfor fristen 14. april 2020.

Høringsinnspill fra politiske partier i Ørland:

Ørland Høyre og Ørland FRP

Ørland Arbeiderparti

Ørland Senterparti

Høringsinnspill fra innbyggere i Ørland:

PerOdd Solberg

Ole Edvard Antonsen

Gunn Berit Tangen og Terje Wold

I høringssvar fra Ørland Høyre og Ørland FRP heter det blant annet følgende:

Folkevalgte organer skal ha et reglement som fastsetter organets virkeområde og eventuell vedtaksmyndighet, tidsperioden det er opprettet for og eventuelle andre sentrale bestemmelser om organets virksomhet, jf kommuneloven § 5-13. Slik det er nå har flertallet i Ørland kommunestyre opprettet både utvalg og enkeltstillinger uten nærmere å definere organet/stillingenes virkeområde og eventuelle myndighet.

Saken bør utsettes i påvente av det.

Til grunn høringsforslaget ligger 2 overliggende hensyn slik det er begrunnet i tidligere kommunestyrevedtak: 1) Et ønske om å redusere den politiske stillingsbrøken fra 290% (før 2 kommuner) til samlet 190% (nå 1 kommune) og 2) kommunens økonomiske situasjon. Kommunestyret har imidlertid i denne saken kun redusert ordførers godtgjøring, mens andre politikeres stillingsprosent og slik godtgjørelse er økt.

Høringsforslaget slik det foreligger er derfor ikke i samsvar med intensjonen.

Det er videre et generelt forvaltningsrettslig prinsipp at desto mer tyngende et vedtak er for enkeltpersoner, desto større krav stilles det til sakligheten av et vedtak. Det å få redusert sin godtgjørelse med 20 % er åpenbart tyngende. Det legges vekt på at en ordfører på mange måter kan sammenlignes med en ansatt i en kommune, med de særlige rettssikkerhetskrav som da gjelder. Et lønnskutt på 20% er grunnleggende usosialt og neppe akseptert fra tillitsvalgte/ansatte i andre sammenhenger. Ordfører har 100% stilling og kan ikke kombinere dette med annen inntektsgivende arbeid slik øvrige politikere har mulighet til.

Det er en reell og uakseptabel forskjellsbehandling høringsforslaget ikke ivaretar.

Høringsforslaget legger opp til en godtgjøring av Gruppeleder for flertallet med 20% stillingsandel. Gruppeleder for mindretallet godtgjøres derimot ikke. I en folkestyrt styringsmodell er det dypt og grunnleggende udemokratisk at et flertall bevilger seg selv ressurs for å kunne «forberede og koordinere» eget politisk arbeid uten å innrømme et politisk mindretall samme muligheter for tilsvarende politisk arbeid.

Høringsforslaget må endres på dette punkt for å unngå lovlighetskontroll.

Det fremstår også - hensett til den rolle som ordfører som nevnt har etter kommuneloven - som urimelig at varaordførere, utvalgsleder, leder for samferdselsprosjekter og gruppeleder for flertallet gis samme nivå på godtgjøring som for ordfører.

Et helt sentralt prinsipp i lønnsdannelse i kommunal sektor er at «Ved lønnsfastsettelsen skal det bl.a. tas hensyn til stillingens kompleksitet, og den enkelte ansattes kompetanse, ansvar mv.» (Hovedtariffavtalen for kommunene).

Høringsforslaget reflekterer således ikke det ansvar og kompleksitet en ordfører som øverste rettssubjekt/rettsobjekt i kommunen alltid vil ha – uavhengig av delegasjoner og intern organisering.

Spesifikke kommentarer

§ 2d Leder Utvalg for strategi og drift

Punktet er overflødig og strykes.

Av § 2c, andre ledd fremgår: «Varaordføreren gis verken fast- eller møtegodtgjørelse som leder eller medlem av utvalg, råd eller nemnder. Det utbetales ikke tapt arbeidsfortjeneste til varaordførere.»

Siden varaordfører også er leder av utvalget, vil dette være i strid med § 2 c.

§2e Politisk samferdselskoordinator

Av § 2e, andre ledd fremgår: «Politisk samferdselskoordinator gis verken fast- eller møtegodtgjørelse som medlem av utvalg, råd eller nemnder. Det utbetales ikke tapt arbeidsfortjeneste til samferdselskoordinatoren.»

Siden politisk samferdselskoordinator også er medlem av Formannskapet, forutsettes det derfor at det ikke utbetales ekstra godtgjøring som formannskapsmedlem i tillegg. Punktet er ikke konsistent ift § 5g.

§ 2f Gruppeleder flertallet

Av § 2f, andre ledd fremgår: «Gruppelederen gis verken fast- eller møtegodtgjørelse som leder eller medlem av utvalg, råd eller nemnder. Det utbetales ikke tapt arbeidsfortjeneste til gruppelederen.»

Siden Gruppeleder for flertallet også er medlem av Formannskapet, forutsettes det derfor at det ikke utbetales ekstra godtgjøring som formannskapsmedlem i tillegg. Punktet er ikke konsistent ift § 5g.

Her vil vi ha et tilleggspunkt om at gruppeleder mindretallet skal ha tilsvarende godtgjøring.

§ 3a Pensjon

I tillegg til folkevalgte som har godtgjøring tilsvarende 1/3 av full godtgjørelse må det inn et ekstra punkt: Det meldes inn til pensjonsordningen når folkevalgte får utbetalt godtgjøring for tapt arbeidsfortjeneste. Dette må spesifiseres i punkt 5c.

§ 3c Feriepenger

Her må det inn en endring slik at: Folkevalgte som må få godtgjørelse for tapt arbeidsfortjeneste kompenseres for tap av feriepenger tilsvarende godtgjøringens størrelse. Dette må også spesifiseres i punkt 5c.

§5cUtbetaling – erstatning av tapt inntekt

Se kommentar § 3.

Hele høringsvaret fra Ørland Høyre og Ørland FRP er vedlagt saken.

I høringsvar fra Ørland Arbeiderparti heter det blant annet følgende:

Arbeiderparti mener godtgjøring til folkevalgte er viktig for lokaldemokratiet og mange lokalpolitikere bruker store deler av sin fritid på politikk. At satsene nå er regulert i forhold til de gamle kommunene er fornuftig og vi mener at godtgjøringa for kommunestyremedlemmer og utvalgsmedlemmer er passende. Vi mener at ledere for utvalg skal ha en ekstra godtgjøring for et lederverv krever en ekstra innsats og de må beregne å bruke mer tid på forberedelser og ha dialog med administrasjonen enn utvalgsmedlemmene.

Ørland Arbeiderparti er også enig i at formannskapsmedlemmer og medlemmene av drift og strategi får kun en godtgjøring og ikke dermed ikke dobbelt opp.

Ørland Arbeiderparti mener det er naturlig å øke ressursen for politisk ledelse når to kommuner slås sammen med tvang, og i tillegg har den politiske situasjonen gitt store utfordringer. Ordfører har kun 7 representanter bak seg og vi mener derfor at ressursen hos flertallet i kommunestyret bør økes. Vi mener det er naturlig at begge de to største partiene i koalisjonen (AP og SP) er representert i politisk ledelse. Av denne grunn foreslo flertallet 50 % frikjøp til politisk samferdselskoordinator og 20 % frikjøp til gruppeleder for flertallet noe som også er bekreftet gjennom vedtak i kommunestyret. Ørland Arbeiderparti foreslår at varaordfører (50 %) og leder for hovedutvalg for drift og strategi (20 %) bør slås sammen til 70 % ressurs for varaordfører. Det gir ingen økonomiske endringer, kun praktiske.

Ørland Arbeiderparti støtter opprettelsen av politisk samferdselskoordinator som skal jobbe med samferdsel, infrastruktur og kommunikasjon.

Ørland Arbeiderparti støtter også at gruppeleder for flertallet har godtgjøring på grunn av situasjonen vi står i.

Ørland Arbeiderparti mener at forslag til forskrift er et godt dokument som bør vedtas av kommunestyret. Forskriften er basert på tidligere politiske vedtak gjort 24.10.19, 12.12.19 og 27.02.20. Vi vil fraråde å gjøre endringer i frikjøp til politisk ledelse da

dette er personer som allerede har fått permisjon fra sine jobber og er i gang med sitt politiske arbeid

Hele høringsvaret fra Ørland Arbeiderparti er vedlagt saken.

I høringsvar fra Ørland Senterparti heter det blant annet følgende:

Ørland Senterparti mener det er riktig å gi utvalgslederne større godtgjøring enn utvalgsmedlemmer for øvrig og å utvide den politiske ledelsen.

Punkt 2c Varaordfører og 2d Leder Utvalg for strategi og drift: Ørland Senterparti mener varaordfører kan stå med 70% stilling, og at det i varaordførervervet innbefatter leder for utvalget for strategi og drift. Dette gir en mer ryddig og praktisk oversikt av varaordførers aktivitet. Vi mener punktene skal slås sammen.

Punkt 2e Politisk samferdselskoordinator: Ørland Senterparti mener satsingen på politisk samferdselskoordinator er viktig. Allerede nå i starten på året er det vanskelig nok for politisk samferdselskoordinator å holde arbeidet innenfor en 50 % stilling!

Punkt 2f Gruppeleder flertallet: Ørland Senterparti støtter 20 % stillingen for gruppeleder flertallet som ble vedtatt ved budsjettbehandlingen i 2019.

Punkt 2g Formannskapets medlemmer og medlemmer i utvalg for strategi og drift: Ørland Senterparti er enig i at godtgjøring til formannskapsmedlemmer og medlemmer i utvalget for strategi og drift totalt skal ha en samlet godtgjøring.

Paragraf 12 Revisjon av forskrift: Ørland Senterparti vil at godtgjøringsreglementet revideres årlig i forbindelse med budsjettarbeidet.

Ørland Senterparti mener forslaget til forskrift er et oversiktlig dokument som bør vedtas av kommunestyret 30.04.2020. Forskriften er basert på tidligere politiske vedtak gjort 24.10.19, 12.12.19 og 27.02.2020.

Vi vil anbefale å vedta frikjøp til politisk ledelse som foreslått da dette er personer som allerede har fått permisjon fra sine jobber og er godt i gang med sitt politiske arbeid.

Hele høringsvaret fra Ørland Senterparti er vedlagt saken.

I høringsvar fra PerOdd Solberg heter det blant annet følgende:

I høringsvaret fra Solberg er det flere kommentarer og spørsmål som stilles til forskriften og arbeidet med forskriften, som ikke er svart ut.

Solberg fremmer følgende forslag;

Det utbetales INGEN skyssgodtgjøring for bruk av egen bil til møter i egen kommune, eventuelt bare for de med mer enn 15 km en vei til møtene. Dermed også en "miljøsak" å reise flere enn en i hver bil.

Hele høringssvaret fra PerOdd Solberg er vedlagt saken.

I høringssvar fra Ole Edvard Antonsen heter det blant annet følgende:

Ole Edvard Antonsen mener at forslaget til folkevalgtes godtg ring viser tegn til en politisk elitetenkning. Når det må spares i alle andre sektorer burde man på politisk nivå kunne nøye seg med 150% stilling fordelt på ordfører/varaordfører.

Hele høringssvaret fra Ole Edvard Antonsen er vedlagt saken.

I høringssvar fra Gunn Berit Tangen og Terje Wold heter det blant annet følgende:

Gunn Berit Tangen og Terje Wold oppfatter forslag til forskrift om folkevalgtes arbeidsvilkår og godtg ring – deler av  2 – som en måte   forkle den politiske rotet som oppsto før, under og etter valget i høst.  rland bør ikke ha flere heltidspolitikere enn det alle tilsvarende kommuner har – en 100% ordfører og 50% varaordfører. Vi ønsker derfor at stillingene som politisk samferdselskoordinator, gruppeleder for flertallet og leder for Utvalg for strategi og drift tas ut av forskriften. Det vil bidra til   gjenopprette tillit!

Hele høringssvaret fra Gunn Berit Tangen og Terje Wold er vedlagt saken.

Forskriften kunng res i Norsk Lovtidende jfr. Forvaltningslovens   38 den 30. april 2020 og trer i kraft fra 1. mai 2020.

Folkehelsevurdering

Ingen vurdering.

Administrasjonens vurdering

Saken legges fram til politisk behandling uten forslag til vedtak.

Vedlegg

- 1 Forslag til forskrift for folkevalgtes arbeidsvilkår og godtg ring i Ørland kommune
- 2 Høringsbrev - forskrift for folkevalgtes arbeidsvilkår og godtg ring i Ørland kommune
- 3 Protokoll fra møte i Arbeidsutvalget for utforming av forskrift politisk godtg ring
- 4 Protokoll fra møte i Arbeidsutvalget for utforming av forskrift om politisk godtg ring 12.03.20
- 5 Svar på høring om Forskrift om folkevalgtes arbeidsvilkår og godtg ring - høringsinnspill fra Ole Edvard Antonsen

- 6 Høringsuttalelse til Forskrift om folkevalgtes arbeidsvilkår og godtgjøring - høringsinnspill fra Gunn Berit Tangen og Terje Wold
- 7 Høringsinnspill til forslag til ny forskrift - høringsinnspill fra Ørland Høyre og Ørland FRP
- 8 Høringsuttalelse til forskrift om folkevalgtes arbeidsvilkår og godtgjøring i Ørland kommune - høringsinnspill fra Ørland AP
- 9 Høringssvar til forskrift om folkevalgtes arbeidsvilkår og godtgjøring Ørland kommune - høringsinnspill fra Ørland SP
- 10 Spørsmål til høring - høringsinnspill fra Per Odd Solberg
- 11 Saksprotokoll 34-20 fra KST 27.02.20
- 12 Saksprotokoll 17-20 i KST 30.01.20